

RAHANDUSMINISTEERIUM

Üldplaneeringutest enne ja nüüd. Mis on teisiti, mis võiks olla teisiti, kuhu liikuda?

Tuuli Veersalu

REHO planeeringute nõunik

8. november 2019.a.

Üldplaneering, selle koostamine ja rakendamine

- **Kõige tähtsam** kohaliku omavalitsuse vahend arengute **suunamiseks ruumis**, strateegiline juhtimisvahend
- Vahend **avaliku ruumi** kujunemise ja kvaliteedi suunamiseks
- Sisseprogrammeeritud **vastassuunaliste jõududega** tegevus, mille eesmärk on saavutada tasakaal
- **Intellektuaalselt nõudlik** tegevus ja protsess
- Omavalitsuse üldplaneeringu koostamise ja korraldamise võimekus kui **indikaator**

Mis on täna teisiti ja uus?

- 79-st omavalitsusest **koostab uut ÜP-d 61**
- **Ainulaadne olukord – ükski omavalitsus ei alusta üldplaneeringu koostamist tühjalt kohalt**
- Ametkonnad on aktiivsemad
- **Ruumisuhete ümbermõtestamine** uutes halduspiirides ja mitte ainult
- Elanikkonna kahanemise ja vananemisega **kohandumise raamistik**
- DP-ga ÜP muutmine pigem erand, tingimused **eeldavad** korraga nii **suuremat läbimõeldust, asjatundlikkust kui ka paindlikkust**
- Ühiskond on muutunud keerukamaks ja tavalised asjad on saanud uue tähenduse
- **Vajadus** oluliselt **enamate ekspertteadmiste ja uuringute järele**
- **Planeerimismeeskonna / planeerija töö teisenemine**
- Omavalitsused on teel suurema sisemise võimekuse suunas
- Riik on kohalikule omavalitsusele üldplaneeringu koostamisel lähemal

Mis on täna teisiti ja uus?

- Uuenenud planeerimisseadus
- **Planeerija kutse**
- Nõustik + mitmed teised abistavad juhendid, **veebileht planeerimine.ee, maa-ameti geoportaal**
- Üldplaneeringu töötoad
- Uued tehnilised võimalused ja **suur hulk** olemasolevaid kaardi- ja muid asjakohaseid **andmeid, kasutada olevad GIS tarkvarad ja veebirakendused, mudeldamine**
- Tegevused ühtse planeeringute registri loomise suunas, sh vormistusnõuete määrus
- Ruumilise planeerimise vallas toimuvad olulised arengud: avaliku diskussiooni platvormina PLANEERIMISKONVERENTS, ruumiloome tööühma aruanne, roheline raamat

Tulevik – rohkem või vähem tajutavad vajadused

- Üldplaneeringu tingimuste **paindlikkus** – vajadus on juba selge, mõtestamine ja sõnastamine vajab õppimist
- **Arengud üldplaneeringu koostamise metoodilistes võtetes, planeerijate ühtne baasõpe**
- Ametkondlikes huvides **ruumiaspektidega arvestamise suurem osakaal**
- **Ruumilise planeerimise kui tööriista mõjusama kasutamise oskus kohalikus omavalitsuses**
- Kohalike poliitikute **paremad teadmised, vastutuse teadvustamine üldplaneeringu kalautlusotsuste langetamisel ja põhjendamisel**
- Teholoogiate kiirest arengust tulenevate **uute võimaluste kasutamiseks „akna“ jätmine**
- Kliimamuutustega arvestamise tõsidus, **ökosüsteemi teenuste kasu versus majandustegevuse kasu**
- **Kohalik kasu** - ettevõtlusega kaasneva koormuse kompenseerimise võimalused
- **Strateegilise ja ruumilise planeerimise suurem sidusus**

Praktika on alati juhenditest ees - head praktikud ja nende järjepidevus on suur väärtus

Vananenud mõttemudelitest uutesse ruumimudelitesse!

Tuuli Veersalu
Tuuli.Veersalu@fin.ee

